2-23075957-12-2p/s-26052023-1
Dosarul nr. 2p/s-305/23

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

30 ianuarie 2024 mun. Chişinău
Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător – Olga Boțan
grefier – Nina Zestrea, Mariana Spataru
cu participarea petiționarului *****, a reprezentantului petiționarului avocatul Danciuc Ghenadie și a reprezentantului persoanei interesate, avocat Ulinici Mariana, a reprezentantului Autorității tutelare din cadrul *****,

a examinat în ședința publică în sediul instanței de judecată și în staționarul din cadrul Centrul de ***** – ***** nu poate să participe în ședință din cauza stării psihice, în procedura specială pricina civilă la cererea depusă de petiționarul *****, persoana interesată ***** din cadrul ***** cu privire la instituirea în privința lui ***** a măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 ani,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanţilor la proces:

La 25 mai 2023 a fost înregistrată cererea depusă de petiționarul *****, persoana interesată ***** din cadrul ***** cu privire la instituirea în privința lui ***** a măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 ani.

În motivarea acţiunii s-a invocat că, conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. *****din 16.05.2023, persoana expertizată suferă de maladie psihică cronică și evolutivă: „demență vasculară", care se manifestă prin insuficiența pronunțată a cunoștințelor generale, aplatizarea reacțiilor emoționale, gândire elementară și rudimentară, diminuarea severă a funcțiilor intelectual-mnestice, lipsa capacității de apreciere adecvată a situației înconjurătoare. Persoana expertizată nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exercita deliberat voința sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supravegherea și îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, ea având discernământ psihic abolit în totalitate. Reieșind din starea sa psihică nu poate participa în ședința de judecată la momentul actual. Având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil ca starea persoanei expertizate se va îmbunătăți, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat.

Mai menţionează că, ***** se află la evidență la mediul psihiafru din 14.03.2019.

Indică că, că persoana în urma maladiei psihice cronice nu poate conștientiza sau dirija acțiunile sale, prin ce nu poate încheia acte juridice de sine stătător.

Indică că, ***** este rudă apropiată (feciorul) lui *****. Petiționarul este singura care îngrijește de ultima. Alte persoane care fac parte din anturajul lui ***** este fiica. Însă, aceasta nu se află pe teritoriul Republicii Moldova.

Solicită:

Instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința lui *****, născută la *****, IDNP *****, pe un termen de 10 ani;

Desemnarea în calitate de tutore pe *****.

În şedinţa de judecată petiţionarul a depus cererea de completare a acţiunii civile, prin care a solicitat şi desemnarea în calitate de al doilea tutore ***** în privinţa persoanei ocrotite *****.

În şedinţa de judecată petiţionara şi avocatul acesteia au susţinut integral cererea şi cererea completată, au solicitat admiterea acestora integral.

În şedinţa de judecată reprezentantul persoanei fizice *****, avocatul desemnat Ulinici Mariana, a susţinut cererea petiţionarei şi a solicitat admiterea acesteia integral.

În şedinţa de judecată ***** din cadrul ***** s-a prezentat, a susţinut cererea petiţionarului, totodată, prin referinţă depusă au anexat acheta socială.

În şedinţa de judecată desfăşurată în staționarul din cadrul Centrul de ***** persoana fizică *****, instanţa de judecată a constatat imposibilitatea audierii acesteia.

Aprecierea instanței:

Studiind cererea, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a admite integral cererea depusă de petiționarul **, persoana interesată ***** din cadrul ***** cu privire la instituirea în privința lui ***** a măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 ani, reieşind din următoarele considerente.***

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

Analizând circumstanțele faptice ale cauzei și actele anexate la materialele dosarului, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art. 279 alin. (1) lit. e) din Codul de Procedură Civilă, instanța judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la măsurile de ocrotire contractuale şi judiciare.

Potrivit art. 302 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, în procedura privind măsurile de ocrotire se examinează, inter alia, cauzele de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă).

În ședința de judecată s-a stabilit că prin cererea depusă instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub formă de tutela în privința persoanei fizice *****, pe un termen de 10 ani, cu desemnarea în calitate de tutore a feciorului ***** și în calitate de tutore al doilea fiica *****.

***** locuiește în mun. Chișinău, or. Durlești, str. N. Dimo, 43, împreună cu feciorul ***** şi fiica *****, periodic este internată în în staționarul din cadrul Centrul de *****.

Mai mult ca atât, serviciile Centrului de ***** sunt achitate de către copii persoanei fizice *****, feciorul ***** şi fiica *****.

Prin ***Raportul de expertiză extrajudiciară nr. *****din ***** expertul judiciar a efectuat expertiza extrajudiciară psihiatrico-legală în condiții de ambulatoriu, primară a lui ***** și a constatat că :

1. *Persoana expertizată Senzionova Nadejda suferă maladie psihică cronică: **"Demenţă vasculară"**, care se manifestă prin insuficiență pronunțată a cunoștințelor generale, aplatizarea reacțiilor emoționale, gândire elementară și rudimentară, diminuarea severă a funcțiilor intelectual-mnestice, lipsa capacității de aprecierea adecvată a situației înconjurătoare.*

2. *Persoana expertizată ***** ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caractcr personal, ea având discernământul psihic abolit în totalitate.*

3. *Reieșind din starea sa psihică cet. ***** nu poate participa în ședința de judecată la momentul actual (nu se deplasează de sine stătător, se află în limitele patului).*

4. *Având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea cet. Senzionova Nadejda se va îmbunătăți, maladie psihică cronică de care suferă susnumita este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoşiri este mai mult ca rezervat. (f.d.9-12).*

Prin certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr. ***** din ***** se confirmă că, ***** a fost încadrată în grad de dizabilitate Grad sever fără termen, cauza dizabilităţii – afecţiunea general prin suferinţe oculare (f.d.8).

Necesitatea de a dispune de ajutor şi supraveghere din partea altei persoanei se confirmă şi prin ancheta socială întocmită de ***** din *****.

Conform art. 65 alin. (1) Cod civil, persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobîndit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa. La alin. (3) al aceluiași articol se indică că, măsurile de ocrotire pot fi contractuale (contractul de asistenţă, mandatul de ocrotire în viitor) și judiciare (ocrotirea provizorie, curatela, tutela).

Potrivit art. 92 Cod Civil, măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispoziţiilor legale privind obligaţia de întreţinere a soţului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistenţa la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective. Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporţională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu își poate conștientiza acțiunile ori exprima voința.

În temeiul art. 102 alin. (3) și (4) Cod Civil, în privința persoanei care, în temeiul dispozițiilor art. 65 alin. (1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei. Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie și nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

În conformitate cu art. 307 alin. (2) Cod de procedură civilă, la cerere se va anexa raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică a persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, eliberat cu cel mult 2 luni înainte de data depunerii cererii.

S-a mai constatat că, cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciară se încadrează în termenul de 2 luni din data efectuării expertizei extrajudiciare, or raportul datează cu *****, iar cererea a fost înregistrată în instanță la 25 mai 2023.

Ca urmare, instanța de judecată reieșind din întreg materialul probator administrat în cauză, constatarea privind imposibilitatea comunicării cu persoana fizică, ajunge la concluzia că ultima necesită supraveghere și îngrijire permanentă, măsura judiciară este strict necesară și în calitate de tutore urmează a fi desemnată petiționara.

Concluzia instanței de judecată rezultă din scopul instituirii măsurii de ocrotire judiciară, necesitatea respectării drepturilor personale și nepatrimoniale ale lui persoanei fizice.

Conform art. 94 alin. (1) lit. c) Cod civil, cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciare poate fi depusă de către, inter alia, persoana cu care persoana fizică în privința căreia se cere instituirea măsurii de ocrotire judiciară locuiește împreună de mai mult de 3 ani.

Art. 65 alin. (4) și (6) din Codul civil prevede că, toate măsurile de ocrotire se instituie şi se exercită în condițiile respectării drepturilor și libertăților fundamentale şi a demnității persoanei. Măsurile de ocrotire urmăresc interesul şi bunăstarea persoanei în privința căreia se instituie şi favorizează, pe cît este posibil, autonomia acesteia. La luarea oricărei decizii care vizează persoana în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire (persoana ocrotită) sau interesele patrimoniale ale acesteia, instanţa de judecată, ***** și persoana însărcinată cu ocrotirea (asistentul, mandatarul împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor, ocrotitorul provizoriu, curatorul, tutorele, membrii consiliului de familie) vor acorda prioritate dorințelor şi sentimentelor persoanei ocrotite, exprimate de sine stătător sau, la solicitarea acesteia, cu ajutorul persoanei de încredere. Dorințele și sentimentele persoanei ocrotite vor avea prioritate, chiar dacă sînt susceptibile de a expune persoana ocrotită unui anumit risc, cu excepția cazului în care ea se expune unui risc grav ce nu poate fi diminuat prin întreprinderea anumitor măsuri suplimentare.

Articolul 103 din Codul civil prevede că, instanța de judecată stabilește termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. Prin derogare de la alin. (1), în cazul instituirii tutelei, instanța de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de până la 10 ani.

Totodată, instanța atestă că ***** este o persoană majoră, însă ținând cont de maladia de care suferă și măsura de ocrotire judiciară instituită, se impune concluzia de a dispune privarea de dreptul la vot a lui *****, cu expedierea unei copii de pe prezenta hotărâre Comisiei Electorale Centrale, or în conformitate cu art. 308/11 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, la instituirea măsurii de ocrotire judiciare, instanţa de judecată, obligatoriu, se pronunţă cu privire la privarea dreptului la vot stabilit de Codul electoral. Persoana este privată de dreptul la vot dacă nu întruneşte unul sau mai multe din următoarele criterii: a) persoana înţelege informaţiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia; b) persoana apreciază implicaţiile acestor informaţii pentru propria ei situaţie; c) persoana are capacitatea de a compara opţiunile disponibile; d) persoana poate alege opţiunea dorită. Hotărârea definitivă a instanţei de judecată prin care persoana este privată de dreptul la vot, precum şi hotărârea definitivă de ridicare a interdicţiei de a vota se aduc la cunoştinţa Comisiei Electorale Centrale.

Din aceste considerente, instanța de judecată va admite cererea privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei față de *****, pe un termen de 10 ani.

În temeiul art. 107 Cod civil, (2) Avînd în vedere situaţia persoanei ocrotite, aptitudinile celor interesaţi, precum şi componenţa şi valoarea patrimoniului supus administrării, instanţa de judecată poate desemna mai mulţi curatori sau mai mulţi tutori pentru exercitarea comună a măsurii de ocrotire.

Totodată, instanţa de judecată va desemna, pentru perioada instituirii măsurii de ocrotire, în calitate de tutore pe ***** şi pe *****, în vederea ocrotirii atît a persoanei, cît şi a intereselor patrimoniale și personale nepatrimoniale ale acesteia, conform legislației în vigoare şi ţinând cont că, ***** şi ***** sunt unicele rude ale lui ***** și care o îngrijesc.

În conformitate cu art. 239 şi 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.

La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Astfel, instanţa conchide necesar de a admite cererea înaintată de către petiționarul *****, persoana interesată ***** din cadrul ***** cu privire la instituirea în privința lui ***** a măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 ani, precum şi desemnarea a doi tutori.

În conformitate cu 65, art. 92, art.102-103, 112 Cod civil, art.302-308/12, art. art.236, 238-241 Cod de procedură civilă al RM, instanţa de judecată –

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite cererea depusă de petiționarul *****, persoana interesată ***** din cadrul ***** cu privire la instituirea în privința lui ***** a măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 ani.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința lui ***** - născută la *****, c/p *****, cu domiciliul în mun. Chișinău, str. *****, a***** pentru o perioadă de *****ani.

Se desemnează, pentru perioada instituirii măsurii de ocrotire, în calitate de tutore ***** - născut la 03.02.1992, c/p 2004042066499, cu domiciliul în mun. Chișinău, str. *****, a*****, în vederea ocrotirii atît a persoanei, cît şi a intereselor patrimoniale și personale nepatrimoniale ale acesteia, conform legislației în vigoare.

Se desemnează, pentru perioada instituirii măsurii de ocrotire, în calitate de tutore ***** - născută la *****, c/p*****, cu domiciliul în mun. Chișinău, str. *****, a*****, în vederea ocrotirii atît a persoanei, cît şi a intereselor patrimoniale și personale nepatrimoniale ale acesteia, conform legislației în vigoare.

Se privează ***** - născută la *****, c/p *****, cu domiciliul în mun. Chișinău, str. *****, a*****de dreptul la vot stabilit de Codul electoral, în temeiul art.308/11 alin.(2) Cod de procedură civilă.

Hotărârea definitivă a instanței de judecată prin care persoana este privată de dreptul la vot se aduce la cunoștința Comisiei Electorale Centrale.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, din momentul prevăzut în conformitate cu art. 308/14 Cod de procedură civilă, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecător ***Olga Boțan***

Copia corespunde originalului,
Judecător ***Olga Boțan***